

Alt lenge har de store ristet på cocktail-shakeren med velkomstdrinken til de tyske «barbarer». I dag er det bare godlåt og gyldne forespeilinger. Og når det gjelder Franco-Spania er frieriet også forlengst ute over den innledende periode. I dag må Ola Nordmann finne seg i å rekke pene lanken til representantene for det land «wo die Tomaten glüh-en». Om få dage står også Franco-Spania som de «godes» like-mann både i FN og i A-alliansen. På den annen side har lille Ola måttet avsverge sin tro på vennen Sovjet-Russland. «Det landet,» sier Ola i dag, «har bestandig vært min personlige busse-mann!»

Jo, jo, nå søbes det flittig av den bespyttede kålen. Man ligger i seg så man glemmer å dra pusten. Det er ikke noe som heter at «jeg vil ikke». Pene barn spiser det som blir satt fram for dem.

Hvor lenge vil det gå før man når så langt ned i fatet at man også når fram til «rettsoppgjøret»? Det ligger og venter på tur.

Og ned må også det, Ola, — dessverre! Sjøl om det smaker aldri så ille! Og sjøl om det lukter råttent! For at kålen er i den forfatning, har du ene og alene deg selv å takke for.

Ned må den!

Hans Nielsen Herstad.

gjøre. To byråsjefer søkte om råd for plasing av Kirkedepartementets verdipairer, medisinaldirektør Evang forestilte for meg en gruppe mennesker som ville drive sosialt opplysningsarbeid blant soldatene m. m.»

Og dette var jo noe. Den andre kilden er permen til et av heftene som er nevnt foran. I en beskrivelse av dr. Evangs vita heter det blant annet:

«I krigsårene oppholdt han seg i England, U.S.A. og Kanada, der han arbeidet med helsespørsmål og saker vedrørende Norges forsyninger.»

At han arbeidet med helsespørsmål i såvidt fjerntliggende trakter som England, U.S.A. og Kanada, mens hans eget folk her hjemme slet seg gjennom tunge år, gir ham så vidt jeg skjønner rett til å tale om folk som sviktet og solgte høye verdier for ussel vinnings skyld. Men dette med at han arbeidet med saker vedrørende Norges forsyninger, må være rent tøv. Hvis det da ikke skal oppfattes som forløper for påstanden som rimeligvis en gang vil bli framsatt i full bredde: At det var England og Amerika, Johan Nygaardsvold og dr. Evng som sørget for det norske folks forsyninger under krigen.

Klaus

Husk kontingenten

og Stortingets presidentskap etter konferanse innkaller Stortinget til neste ordinære møte, å varetta rikets interesser og treffe de avgjørelser og beføyelser på Stortingets og Regjeringens degne, som må ansees for påkrevd av hensyn til landets sikkerhet og framtid.»

Intet storting har votert over et slikt forslag.

En av Stortingets presidenter har om dette uttalt bl. a.:

«At det ikke blei votering kan vera eit uhell, men heng helst saman med at Stortinget såg det slik som president Hambro sa: «Stortinget bekrefter alene ved sin beslutning den generelle adgang til å gi provisoriske anordninger som Regjeringen har i den tid Stortinget ikke er samlet.» Det va rsoleis utur vande å gjera eit slikt vedtak.» Neri Valen i skriv til UK av 1945.

Ø.

Sikre Dem et godt fotografi av

KNUT HAMSUN

Send inn kr. 10,— til 8. Mai's eksp. og oppgi hvilket bilde De ønsker. Bildene leveres i format 18x24 cm, i mappe, fritt tilsendt.

Utenrikskronikk

Korstogfarerne.

Kan De huske Den blå divisjon? Det var den som henimot den annen verdenskrigs avslutning verget sin del av forsvarsmuren mot øst ved floden Wolchow, Ilmensjøens utløp i Ladoga. Når den britiske krigslederen Winston Churchill i dag høytidelig erklærer at nordamerikanernes kamp ved den 38. breddegrad i Korea i realiteten er et forsøk på å holde sivilisasjonenes og verdensfredens forsvarsmur mot kommunismen, er det for oss naturlig å trekke en sammenlikning med Den blå divisjons kamp ved Wolchow. På begge steder gjaldt og gjelder kampen sivilisasjonen mot barbariet, friheten mot slaveriet. Om Winston Churchill i dag skulle gjøre et forsøk på å finne noenslags sammenheng mellom sine vekslende hensikter og forskjellige oppfatninger fra Jalta fram til i dag, kunne han kanskje bli stillet overfor det paradoks, at spaniere fra Den blå divisjon og nordamerikanere fra FN's frihetshær kunne få hilse på hverandre i en eller annen av-

sidesliggende sibirisk fangeleir.

Hvor er så i dag «den årerike allianse» mellom Vestens og Østens demokratier? «Det er et faktum», skrev Churchill like før den annen verdenskrigs avslutning, «at en spansk divisjon sendtes ut for å gi våre fiender hjelp mot vårt allierte Russland». Men i dag kan man fastslå uten motsigelse at den spanske antikomunistiske divisjon var det riktige uttrykk for Churchills mening av i dag. Forskjellen er bare den at Den blå divisjon gjorde sin innsats lenge før Churchill gjorde det i sin Fultontale. Nå, når ikke bare Atlantpakten er et faktum, men når Vestens demokratier står samlet om alle gode krefters innsats — også de tyske — for å avverge faren fra øst, kan den spanske presse, som beskjefteger seg med disse spørsmål ikke nekte seg den fornøyelse å gjengi følgende avsnitt av Churchills meget omtalte brev til Franco i den blinde krigen «Jeg skulle villede Dem meget, Deres Exellense, om jeg ikke be-

fridde Dem for den villfarelse at Hans Majestets regjering skulle kunne tenke seg å overveie noen maktgruppering i Vest-Europa eller annetsteds som bygget på fiendtlighet mot vår russiske allierte eller på det påståtte behov for forsvar mot ham. Hans Majestets regjeringens politikk er fast bygget på det anglo-sovjetiske foredrag av 1942 og anser varigheten av det anglo-russiske samarbeide innen den fremtidige verdensorganisasjonens ramme som avgjørende ikke bare for dens egne interesser, men også for den fremtidige fred og velferd i Europa i dets helhet.»

Hvor mange kostbare år er ikke gått tapt og hvor mange ofre er ikke ytet siden den tid da brevet ble sendt og siden de forferdelige dager ved Wolchow, hvor Den blå divisjon ved grenselinjen mellom sivilisasjonen og bolsjevismen kjempet for «den fremtidige fred og velferd i Europa»? Og kan man ikke slå fast at den spanske innsatsen bygger på en uforanderlig politisk oppfatning og en kristen pliktfølelse, spør den spanske presse. Og når det gjelder Korea-spørsmålet så er den spanske opinion bygget på folkets egen erfaringer fra et kommunistisk invasjonforsøk.

Den tilbybler nordamerikanernes reisning mot det kommunistiske overfall på sydkoreanerne, men samtidig som nordamerikanerne ofrer blod og liv i Korea, konstaterer den spanske presse at Frankrike jonglerer med sine regjeringer og Belgia splittes i en kamp om det skal beholde eller landsforvise sin konge mens England sysselsetter seg med sosiale eksperimenter og taler om valg og innenrikskonflikter. Dette skjer mens det strømmet ungdommer og veteraner — mange tidligere medlemmer av Den blå divisjon — til de amerikanske konsulater i Spania for å tilbyde sin tjeneste som frivillige i kampen mot kommunismen. For dem er det åpenbart at Sovjet-Russland spiller den samme rolle i Korea som i 1936 i Spania. Motspilleren er den gang Truman-Amerika, og som antikomunistisk intervensjonsmakt opptrer USA dessuten mer åpent og direkte enn forgjengerne, Hitler-Tyskland og Mussolini-Italia gjorde i sin tid i Spania. Truman har tilslutt oppdaget at kommunismen er summen av alt ondt, den er frihetens og den menneskelige verdighets uforsonlige fiende, og det finnes ikke lenger noen mulighet for kompromis

med denne tyranniets jernhånd. Dette sies altså nå, fem år etter at Stalin og Truman feiret sin fellesseir over kommunismens fremste fiende, fem år etter seiersmiddagen i Potsdam, da Jaltapolitikens modne frukter var Stalins hovedrett, mens Truman som Roosevelts etterfølger måtte nøye seg med vodkaen og kaviaren. Det var ved denne festbankett at USA innbød Sovjet til å legge beslag på det halve Korea under forutsetning av at USA fikk beholde den annen halvdel som sin interessesfære.

Og så står vi midt oppe i striden i dag. Det blir et kjempearbeide for den amerikanske Herkules å rense opp i den Augiasstall, som en viss Franklin Delano Roosevelt etterlot seg og som Truman lot ligge så altfor lenge. Våre gutter som for 7—8 år siden kjempet i grenselandet mot øst og som med vestalliert velsignelse ble straffet med æreløshet og tvangsarbeide under oppsyn av kommunistiske vakter, ser med hoderysten på disse politikeres mangel på sund sans. Den norske legion og Den blå divisjon var korsfarere, dengang da de andre etterpåkloke forradte Vestens kultur. Var deres offer forgjeves?

Brukte maskiner.

«Tempus» kunstgjødselspreder, «Bjørneruds» hakkelsmaskin «Werners» kornrensemaskin, samt en ny «Case» traktorkultivator, tilsalgs.

PER LIE, Kapp, Ø. Toten.

Navigatorer og maskinfolk

søkes for 2 E Båter (Diesel). Billett mrk. «Ny start nr. 406»

ventet større menneskelig modenhet, mere kunstnerisk takt hos vår hovedstads musikkritikere. At evangelietekster har en tendens burde ikke være en innvending mot dem eller mot deres anvendelse.

Men selvfølgelig går ikke 5 rystende år sporløst hen over et følsomt kunstnersinn. Det har aldri hendt, heller ikke for Monrad Johansen. Tendens inneholdt kanskje det meste av konserten. Det avgjørende er vel ikke tendens, men om konserten formår å flette en eventuell tendens inn i en kunstnerisk plan. Her og kun her bør den kunstneriske dom falle, på evnen til å holde fast ved dette står og faller vel til syvende og sist også kunstkritikeren selv.

quasimusius.

Dr. juris

Gustav Smedals bok:

«Patriotisme og Landssvik»

sendes Dem portofritt mot innsendelse av kr. 12,— til vårt postgironr. 81827 eller direkte til «8. Mai», Kr.sund N.

Hallo Oslo

Nattvakt ved Ullevål sykehus søker vær. i Oslo. Bill. mrk. «Rollig nr. 425».

Enslig NS-dame

søker snild og pålitelig hushjelp til moderne leilighet, vestkant, Oslo. Eget værelse. Lønn etter avtale. Attester. Billett merket «Oslo V. nr. 419».

Fhv. offiser,

lensmann og sveitf. i AT u. okkp. ø. arb. Kontor, regnskap, arb.-leder, formann, sjåfør (off.pb.). Skogs-, jordbruks-, snekkerkyn-dig m. m. Tar gjerne forpaktning. Bill. mrk. «Altmuligmann nr. 417».

Juletrær.

Et parti trær, ca. 1000, kjøpes på rot i Vestfold, Østfold. Prisforlangende pr. stk.

Chr. Furuseth,
Nykirke

PASS PÅ!

Energiske selgere, agenter og forhandlere søkes mot meget høy godtgjørelse for Dr. jur. Gustav Smedals berømte bok **Patriotisme og Landssvik** Utsalgspris kr. 12,00 fint innb. Kommissjonslager mot referanse. Skriv straks.

KARL SEELAND
Oppegård st.

Opphold søkes

for vinteren av en eldre musikkutdannet dame, på trivelig sted hos musikalsk familie. Underviser gjerne i sang og musikk. Fordringsløs i kosthold. Skriftlige opplysninger til

T. B.
Mæløgaten 21, Skien.

Nordmørspostens Trykkeri